

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 178.

V Ljubljani, v torek 6. avgusta 1895.

Letnik XXIII.

Boj za šolo v Belgiji.

V mnogem oziru je Belgija zanimiva dežela, tako tudi glede šolstva. Ko je več let z železno roko vladal znani Frère-Orban, rešil je za Belgijo šolsko vprašanje v najradikalnejšem smislu: Verski pouk je bil popolnem črtan iz učnega načrta. Kakor v Franciji in Italiji, morali so si karkoli z velikimi denarnimi žrtvami sami ustanavljati zasebne šole.

Ko so liberalci zgubili večino v zbornici in so prišli katoliški močje na krmilo, je vlada priznala tudi zasebnim šolam jednake pravice, kakor državnim, ter jim dovoljevala denarne podpore, vendar pa je bil veronauk izključen iz državnih šol. Po raznih ovinkih je katoliška vlada skušala vpeljati verski pouk. Ko pa je letos sredi julija vlada predložila zbornici nov šolski zakon, po katerem niti ne zahteva, da bi se otroci morali udeleževati veronauka, temveč daje le priliko, da stariši izven rednega pouka pošiljajo otroke k verskemu poduku, zbesneli so liberalci in socijalni demokratje ter prirejali zadnje dni nečuvane poulične izgrede. Socijalist Denessiaux je v sobotni seji v zbornici naravnost pretil kralju, da je v nevarnosti njegova krona, ako potrdi novi šolski zakon. In zakaj ves divji krik? Treba je imeti radikalno glavo, kdor hoče izvajati iz tega zakona „zatiranje vestne prostosti“. Država le zagotavlja jednako podporo zasebnim katoliškim šolam, kakoršne žele in zahtevajo katoliški stariši za svoje otroke. Na drugi strani pa hoče država tudi primerno zboljšati učiteljske plače, na kar prejšnja liberalna vlada ni mislila.

Akoravno pa so liberalci in socijalisti z vso silo poskušali, da preprečijo novi šolski zakon, ni se dala strahovati katoliška vlada, in v soboto je bil z večino 19 glasov vsprejet šolski zakon.

Ves boj za versko šolo dokazuje, kako težko je dandanes obvarovati šolsko vprašanje, ko liberalizem

prireja poulične izgrede in si z liberalnimi frazami dela gaz med nezavedno množico.

Črne bukve kmečkega stanu.

9. Zvezne države v severni Ameriki.

b) Druge ugodnosti ameriških farmovcev.

(Dalje.)

i) Zvezne države skrbé za poljedelstvo in za kmeta. To nam dokazuje že zakon o stalnem domu. Lahko in po ceni so se do zadnjega časa dobivala zemljišča in tudi sedaj še ni vse oddano. Mnogi priseljenci so prišli golih rok v severno Ameriko in sedaj so farmovci. Prišedši v novi svet so sli najpreje delat na velike farme v New-Yerseyu, Pensilvaniji ali New-Yorku. Ko so si tam prislužili nekaj denarja, so pričeli na svojem.

Povedali smo že, da po zakonu dedno pravo, če ni oporoke, zahteva delitev posestva. Priseljenci si večinoma v takem slučaju razdelé zemljo; starejše farmovske družine se pa ne držé tega, marveč samo jeden ostane na farmi, drugi si pa poiščejo drugod lastne zemlje. Po mnogih državah ima celó sodnik pravico, da v slučaju, ko umrje farmovec brez oporoke, izroči samo jednemu, navadno najstarejšemu sinu, posestvo, če bi vsled delitve farma izgubila kaj svoje vrednosti. Kdor vsprejme posestvo, mora drugim zakonitim dedičem plačevati neko letno rento. Veliko ložje, nego v Evropi, zmaguje to breme.

Zanimivo je, kako popisuje dr. Baird*) mladega Amerikanca iz farmovske družine, ki si ustanavlja lastno posestvo:

»Naš mladenič gre navadno še neoženjen na pot. Kolikor mu pripušča denar, za toliko si kupi

*) On the religion in the United States (I. ch. 7), Jannet, o. c. str. 298, 299.

zemlje; potem pa premišlja, kje bi si postavil hišo na novem posestvu; navadno si izbere v to prostor ob kaki vodi. Na to se poda k sosedom, nekaj milj v okrožju, da se seznani z drugimi farmovci. Ti pridejo določeni dan vsi skupaj in preje nego v 24 urah ima mladi kmet svoje stanovanje, zbito iz desk z odprtini za vrata, okna in dimnik. To izdela ob deževnih dneh; ob lepem vremenu se trudi na polju. Najpreje potrebi na 10 do 15 akrih grmovje in potem pričinja obdelovati zemljo, navadno s tursico. Ko se je toliko pomudil, da je zavaroval svoje nasade vevericam in ptičem in poruval plevel, zapre koč, jo izroči v varstvo sosedu, ki stanuje morda jedno ali dve milj od od nje, in se vrne za nekaj časa domov, od 20 do 100 milj daleč. Tam ostane do septembra, ko se oženi. Potem potuje na svoje posestvo, in sicer z mlado ženo vred. Seboj vzame voz z dvema konjema; če more, pelje tudi nekaj goveje živine in kaj pohištva v svojo puščavo, da je potem nikdar več ne zapusti. Tu seje pšenico ali rž mej tursčine brazde in ko požanje tursico, se pripravi za bližnjo zimo. Njegova žena, vajena v delih svojega spola, se pridno giblje in daje kramarju, ki ima svojo prodajalnico v bližnji vasi*) pod senčnim drevjem, kaj malo zaslužiti. Tako si mladi par kmalu kaj prihrani in če ga Bog obvaruje, ne traja dolgo, da se vsa družina veseli pošteno pridobljenega blagostanja. Koča se sezida iz boljše in trdnjše snovi, morda celó iz kamna. Široke, dobro omejene njive jo obdajajo, hlevi so polni krav in konj in konečno dokazujejo črede ovac in prašičev, da se farmovcu dobro godi. Njegovi otroci

*) Mej farmovci prav za prav ne moremo govoriti o kaki vasi, ker živé raztreseni po svojih zemljiščih. Amerikanska vas bi se bolje imenovala mesto, ker v nji ne stanujejo kmetje, marveč samo trgovci, kupci in advokati. Take vasi so časih zeló oddaljene od posamnih farem.

LISTEK.

Ubinam gentium sumus!

(Kulturne črtice.)

Hrvatsko Posavje, 24. jul. 1895.

I. Gospod vrednik! Mislim, da bode zanimalo Vaše čitatelje, ako beró tudi o naših cerkvenih in društvenih razmerah, o položaju cerkve pri nas na Hrvatskem, posebno v nekdanji škofiji blaž. Avgušтина Kažolice, ker smo mi Hrvati s slovenskimi brati i po krvi i po težnjah, a posebno po isti sveti veri združeni, ter ker ste Vi Slovenci v cerkvenem oziru že skoro prebili krizo, katera nas še čaka in bodete Vi zamogli, poznavajoč naše razmere, ob dani priliki ponuditi nam roko v pomoč.

1. Pa kako je pri nas v cerkvenem in potem v društvenem oziru? Da so poslednja leta, leta dolgega medvladja bila za cerkev pri nas zeló temna i žalostna, da si je v tem času prilastila država doberšen del cerkvenih pravic, to je lahko razumeti; vse upanje se je stavilo v bližnjo bodočnost. In glej, ta bodočnost postala je sedanjost.

Pa vse jedno, če se vprašamo: ali je sedaj bolje? Težko bi bilo na to povoljno odgovoriti, a priznati in reči je treba: hudo je sedaj in nadajamo se hujšega, kakor kažejo jasna znamenja.

Res je, danes je že skoraj leto, kar se nam je pokazal novi, davno že zaželeni nadpastir, Hrvat z dušo in s telesom, duhovnik duha božjega, poln dobre volje; res je, on napenja vse sile, da bi se mu duhovništvo preporodilo v duhu, povzdignilo, okrepilo in za borbo pripravilo.

Srečna je bila v to svrhu misel nadpastirjeva, da je takoj, ko je zasel stolico, kakor že sami veste, začel uvajati duhovne vaje za duhovništvo, in te vaje vršile so se že v zadnjih počitnicah takoj na dveh mestih, v Zagrebu in v Krapinskih Toplicah. I pri jednih i pri drugih bil je sam nadpastir osebno prisoten, sam je tudi osebno deloval, z obširnimi očetovskim govorom hrabreč in vne-majoč duhovščino k pravemu duhovskemu življenju, k življenju v duhu svete cerkve, k neutrudljivemu boju, v kolikor to zahteva sveti duhovniški poklic. Tega vsega treba bo poprej, da bode duhovništvo „sol zemlje in luč sveta“ — „sal terrae et lux mundi“.

Drugi radostni pojav je, da so se letos, kakor smo zvedeli, začele duhovne vaje za gospe v Zagrebu, in to v samostanu usmiljenih sester. Že od prej vršé se v tem samostanu duhovne vaje za učiteljice; usmiljene sestre so vse te žrtve za ta plemeniti namen darovale.

Žalostno je, ker se delovanje teh sester v Za-

grebu in drugod po Hrvatskem premalo ceni in uva-žuje, ker se njih delovanje, zlasti v šoli, od neke višje strani, gleda po strani in zavistno, ker se jim od te strani pri vsaki priliki delajo ovire. Kmalu Vam bom zamogel tudi nekoliko natančneje o tem pisati, ker, kakor čujemo, pripravlja se od te strani nov naval na njih zavod. Kdor pozna strogo cerkveni duh tega duhovnega reda in vé, kako piše od one strani temu nasproten veter, ne bode se temu nikakor čudil.

A nešteto mnogo dobrega stori ta naprava ne samo za Zagreb in hrvatsko našo domovino, ampak tudi za ves slovenski jug, pa tudi dalje, s svojimi blizo 60 podružnicami, razsejanimi po Hrvatski, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni in Hercegovini, po Kranjski (deluje namreč od nedavna tudi v Kamniku), po stari Srbiji, Rumeliji in Albanski in nazadnje tudi po Ogerskem. Žalostno je, da njihov predstojnik, v svoji visoki starosti, komaj že tudi zadoščuje sil-nemu poslu in delu, ki je nanj navaljenc, in ker morda tudi preveč popušča pritisku od zgoraj, ki na vsak način zlorablja njegovo koncilijantnost, katera se ne da lahko ločiti od starčkovih let.

Tega sivega in nad vse nesebičnega predstojnika usmiljenih sestrá, preč. g. kanonika in opata Fidela Hoeppergera moramo brez ugovora šteti med najzaslužnejše dobrotnike ne samo Hrvatske, ampak

krenejo na jednako ali na drugo, njim priložnejšo pot; nekateri mej njimi se celó lotijo kakega učenega poklica.

Taka je zgodovina mnogo stotisoč mladih naseljencev na novem Angleskem in v osrednjih državah. Dveh stvari radi pogrešamo v tem popisu: notarja in pristojbin, ki so pri nas vedno v občutljivi zvezi z izpremembami na posestvu.

Zvezne države sploh primeroma mnogo manj obdavčujejo kmečki stan, nego naše. Lozje izhaja ameriški kmet tudi zato, ker mu ne manjka delavcev. Vedne krize v velikih obrtih vztrajajo cele armade brezposelnih ljudij, kateri gredo radi za nekaj časa delat na kmete.

Kdor ne more dobiti lastne farme, si prav lahko katero najame. V Ameriki je mnogo zapuščenih faram blizu prometnih središč z dobro, še brez gnoja rodovitno zemljo, ograjenim zemljiščem in trdnimi gospodarskimi poslopji, ki so podjetnim najemnikom na ponudbo.

Odkod so te zapuščene farme? To vprašanje nas vodi od ugodnostij severnoameriških kmetov na drugo, žalostnejše polje. Ogledati si je hočemo posebej.

(Dalje slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. avgusta.

Pravični možje. Nedavno je górenje-avstrijsko „ljudsko društvo“, kateremu načelnik je državni poslanec dr. Ebenhoch, na shodu v Haslachu soglasno vsprejelo resolucijo, v kateri izreka zaupanje in zahvalo vsem konservativnim poslancem ter prepričanje, da slovenska nižja gimnazija v Celju ne škodi nemški narodnosti, temveč je le dokaz pravičnosti nasproti Avstriji zvestemu in jednakopravnemu narodu slovenskemu.

„**Conservative Correspondenz**“ je z 31. julijem nehala izhajati. Izdajatelj in urednik Riepenhausen izjavlja v zadnji številki, da njegov list ni bil glasilo grofa Hohenwarta ali konservativnega kluba.

Dom za nemške dijake v Celju. N. Fr. Presse prav marljivo nabira in izkazuje mnogostranska darila, ki dohajajo v ta namen, da se zgradi dom za celjske nemške dijake, v katerem bodo vsaj nekoliko „varni“ pred nestrpnimi Slovenci. Mej imeni posamnih darovalcev nahajamo večinoma imena največjih nemških zagrizencev. Samo po sebi je umevno; da pri tem „prepotrebem“ podjetju ne bodo zaostali Prusi ter bodo veliko pripomogli da se uresniči vroča želja njihovih celjskih bratcev. Vsekako je pa preveč predržno, ako menije, da bodo s tem zatrti slovenske dijake v Celju. Vederemo!

Dunajski Čehi so se odločili, da bodo za bodoče mestne volitve po vsih okrajih postavili svoje kandidate, če tudi nimajo upanja, da bi le samo z jednim prodrli. Njihovi zaupni možje so na volilnem shodu sklenili resolucijo, da Čehi ne smejo podpirati niti liberalcev niti antisemitov. Da so se popolnoma ločili od antisemitov, krivi so slednji sami, ker niso hoteli med svoje kandidate sprejeti

vsega slovanskega juga. Ta redki mož je še v svoji visoki starosti v kljub vsem naravnim slabostim stare dobe neizmerno žilav, energičen, praktičen in vztrajen in spaja z zgodovino svojega dolgoletnega delovanja na Hrvatskem velik del kulturne zgodovine i med Hrvati i med drugimi južnimi Slovani.

V veliko pohvalo sedanjemu nadpastirju zagrebške nadškofije je posebna skrb, ki jo posvečuje temu zavodu. Dal Bog, da bi našel nadpastir priliko, posvečevati svojo posebno skrb tudi drugim dobro discipliniranim redovom, moškim in ženskim, katerih bi trebalo širom nadškofije sploh, a v Zagrebu posebej.

Tudi to je težilen znak, da je veliko število veljavnih zagrebških gospej, kakor čujemo, predložilo presvetlemu nadpastirju prošnjo, da bi čim najpreje dal v Zagrebu opravljati ljudske misijone. Toda mi mislimo po svojem, seveda ne merodajnem mnenju, da bi to morda bilo še malo prerano; preje treba, da se samo duhovništvo čim najbolj duhovno prenovi, da se pri njem čim najbolj ojači cerkveni duh in da se čim preje reši nedostojnih spon škodljive nadvlade posvetnih gospodarjev in oblasti in da bi potem ono, v sebi krepko, na zunaj slobodno, bilo tudi res voljno, vzdrževati in nadaljevati sad svetih misijonov, in da bi na temelj, ki bi ga položili misijoni, v istem duhu tudi dalje zidalo. (Dalje slédi.)

Čeha Jedlička, kateri je bil že več let v dunajskem mestnem zboru. — Židovskim liberalcem je to zelo všeč, ker je voda na njihov mlin. Akoravno mi ne odobrujemo ravnanja antisemitov nasproti Čehom, vendar se bojimo, da pridejo Čehi v slučaju liberalne zmage na Dunaju iz dežja — pod kap.

Grof Goluhovski in knez Hohenlohe. V nedeljo je obiskal zunanji minister grof Goluhovski nemškega državnega kancelarja kneza Hohenlohe, pri katerem je ostal blizu tri ure. Trdi se sicer, da se v pogovoru nista dotikala političnih vprašanj; toda z ozirom na sedanje razmere med Avstrijo in Nemčijo ni nikakor misliti, da bi ne bila razpravljala o dogodkih na balkanskem polotoku. Ni se sicer bati, da bi ti dogodki omajali zvezo med Avstrijo in Nemčijo, vendar se obrača na Bolgarijo in Makedonijo splošna pozornost. Tudi diplomatje v Išli in Aussee so se gotovo dotikali tega vprašanja.

Vodstvo matrik na Ogerskem ne bode tako gladko steklo, kakor so menili liberalni zagovorniki novega zakona. Može, ki so odbrani za ta posel, se morajo poprej naučiti matričnega vodstva. V to svrho je poklical notranji minister vse nove matrične nadzornike za 4 dni v Budimpešto, da se priuče svojega posla. Poučevala jih bodeta minister-ski tajnik in poročevalec o matričnih zadevah dr. Lukacs in sekcij-ski svetnik dr. Föry. Posebno zanimivo je to, da občinski notarji nočejo vsprejeti tega posla za neznatno plačo 16 kr. na dan. Sedaj hočejo upreči učitelje, toda tudi tukaj ni vse v redu. Ovira jih namreč § 141. zakona iz l. 1868, ki prepoveduje učiteljem vsako javno službo.

Italijanski narodni praznik. Čim bolj se bliža 20. september, tem večje zapreke se stavijo italijanskim zagrizencem, ki so menili, da bodo s svojim praznikom presenetili celi svet. Zadnje dni je odložil predsedstvo slavnostnega odbora Menotti Garibaldi, ki je ob enem tudi izstopil iz odbora. Akoravno so napeli vse moči, da bi ga odvrnili od tega koraka, vendar se ni dal pregovoriti in je odgovoril na vprašanje, zakaj se odpove tej časti, da da je uvidel, da odbor brez uspešne vladine in mestne podpore ne more doseči ničesar. Tukaj je toraj glavna zapreka; denarja jim manjka, da bi mogli slavnostno obhajati spomin dneva, ki osramotuje pred celim svetom italijansko državo. Sedaj načeluje slavnostnemu odboru rimski župan Ruspoli, ki ima sicer velik vpliv v liberalnih krogih, kateremu pa tudi ne bode lahko premagati vseh zaprek, ki se stavijo v tem oziru. Prepričani smo, da bodo zavedni katoličani storili potrebne korake, da se ne izvrši sramotilno podjetje.

Grško. V Atenah so se sešli vsi tam živeči Makedonci in Epirotje k skupnemu shodu, koder so se posvetovali, kako nabirati in odposlati oborožene moči v Makedonijo, da pomagajo svojim rodnim bratom. Vlada sicer ne ovira tega podjetja, svari pa vendar merodajne kroge, da se ne vmešavajo že sedaj v makedonske spletke, ker bi to škodilo splošnemu miru in bi vzbudili s tem pozornost cele Evrope. Vlada meni, da so nevarna celó javna razmotrivanja makedonskega vprašanja.

Anarhističen napad. Belgijski framasoni so se od nekelej odlikovali v tem, da znajo dobro porabiti bombe v svoje anarhistične namene. V tem rokodelstvu se je pretečeno nedeljo tudi odlikoval neki 26letni Klement Decoux, ki je napadel svojega nekdanjega prestojnika Vuillemina, ravnatelja in vodjo premogovnika v Aniche. Vuillemin vživa splošno naklonjenost svojih podložnih in je Decoux le vsled tega odslovil, ker se je vedel zelo rovarsko in provročeval vedni nemir. Radi tega se je pa hotel maščevati nad ravnateljem ter ga napadel, ko je odhajal iz cerkve. Ravnatelj je samo nekoliko obstreljen, napadovalec sam pa je izgubil življenje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. avgusta.

(Iz Idrije.) Dne 4. t. m. je pod varstvom političnega društva „Jednakopravnost“, ustanovljenega v prid in blagor idrijskih „koruzarjev“ ali liberalcev, prišla trojica slovenskih velmož na Pristavo pri Idriji govorit „gospodarsko-politične govore“ in „slučajnosti.“ Tako vsaj se je naznanjalo. Ta trojica je bila lepo sestavljena: veliki in hudi politik dr. Ferjančič in dva ljubljanska advokata, znana dr. Tavčar in dr. Majaron so prišli zatrjevat, „da so pripravljeni prelititi kri za slovenskega kmeta“. Nekateri trde, da so si izbrali Idrijo zato, ker so ob pripravljalnem katoliškem shodu pokazali idrijski li-

beralci, koliko premorejo pijače razgreta grla. V spremstvu taci-h skušenih junakov so varna tla. — Gospodarska politika in slučajnosti so bile to pot nekaj posebnega. Bistvo Ferjančič-Tavčar-Majaronove „gospodarske politike“ in njihovih „slučajnostij“ so bili namreč — mladi kapelani. Temu rodu se sedaj res slaba godi. Prežé nanje od vseh strani in jih izročajo sodišču, trgajo po časopisih in sedaj so začeli še „gospod.-polit. shode“ proti njim. V tistem kraju, kjer je pred tremi leti od „Naroda“ hvaljena druhal prepredila katol. shod, je državnega pravdnika namestnik dr. Ferjančič mahal svoje krepelce nad starotrškimi možmi — in mladimi kapelani. Govoril je seveda tudi o koaliciji in potem zopet o kapelanih. — Ravno to je prežvekal dr. Tavčar, posebej še kličeč na „korajžo“, idrijskega dež. poslanca in zabavljajoč dr. Žitniku. Lepo je bilo slišati, ko je ta „osiveli narodni prvoboritelj“ našteval svoje zasluge za vero, narodnost in za slovenskega kmeta. Mladi kapelani hočejo križati „narodnjake“, kakor nekelej judje Izveličarja (!) Ti huj-skači so podobni farizeju, ki je stal sredi tempeljna; narodnjaki pa tistemu, ki se je stiskal v kotu itd. po znanih melodijah. — Dr. Majaron je govoril kratko. Bilo je premalo poslušalcev. A tem je obljubil, da „bo še vedno rad obiskal svoje rojake v prijazni Idriji“. — O shodu se je neki star rudar javno tako-le izrazil: „Take šihte se lahko delajo, ko družega ni treba, kakor zabavljati škofu in mladim kapelanom“. — Mož se ni vdal, ko so nekateri idrijski „narodnjaki“ planili na denj. „Neumna in nerazsodna množica“ slovenskega naroda se bo pa po taci-h nastopih težko dala prepričati, da so taki go-vorniki res njeni prijatelji.

(Sobotni „Slov. Narod“) piše, da je bil v petek pri vsklici obravnavi obsojen gosp. kur. A. Peter Bohinjec na 30 gld. globe, češ, da je razžalil gosp. Josipa Deklevo iz Postojine, ker mu je očital v rekurzu radi ovržbe volitev podkupovanje glasov, in prepoznatega g. St. Jelenca iz Trnja, češ, da ga je razžalil v zatožbi na okr. šol. svet, očitajoč mu mnogo nepostavnostij. V pojasnilo in obrambo izjavljamo danes le toliko, da je g. P. Bohinjca tožilo ob enem 9 radikalcev, ne dva, in da so pri okr. sodišči vsi propali in je bil g. Bohinjec popolnoma oproščen. Trije tožniki so odstopili že mej prvo obravnavo, jeden pe obravnavi, ostali so rekurirali in tudi propali, izimši g. Deklevo, ki se je slučajno izkopal pri vsklici obravnavi. — Ker, ako se ne bi bil, sedeti bi mu bilo treba na več mesecev v ječi. Tudi nadležni St. Jelenec je propal za 13 toček, le pri jedni točki se je izmuzal, ker je deželno sodišče razsodilo, da nima še „polno dolgov“, kdor ima tri dolžnike. Toliko na nepristranost „Sl. Naroda“. — Pisali pa bomo o tej zanimivi pravdi obširneje, ker jo hoče „Narod“ izrabljati zase, da svet izve, kako škandalozna in podla je taktika notranjskih liberalcev in kake elemente zagovarja dr. Treo v Postojini.

(Imenovanje.) Dosedanji vodja tukajšne c. kr. tobačne glavne tovarne, nadzornik tobačne tovarne v Sacco, g. Anton S w o b o d a, je imenovan višjim nadzornikom tukajšne tobačne tovarne.

(Dar.) Za Jeranovo dijaško mizo je daroval č. g. Martin Derčar, župnik v Preski, 5 gld.; č. g. Josip Jaklič, župnik v Dolenji vasi, 3 gld.

(Povodenj.) Iz Zirov 5. avgusta. Vsled silnega naliva po noči je voda tako narasla, da je žirovska dolina veliko jezero. Vse hiše v pritličju so preplavljene, kar bo povzročilo silno škodo. Koliko bode zasutih njiv in travnikov, koliko skaženega blaga po hišah in prodajalnicah? V cerkvi stoji voda nad 55 cm. visoko, tako da stoli plavajo kakor čolnčiči. Od leta 1873 ni bilo take povodnji. Zopet bomo v največji potrebi. Naša prošnja za vrejenje vode je ostala neuslišana. Obljubili so nam, da pride že meseca majnika deželni inženir, kateri bo izdelal potrebne načrte — toda mesto njega prišla je — povodenj.

(Č. g. Leopold Picigas), kapelan in katehet v Ljubljani, je imenovan prefektom na c. kr. terezijanski akademiji na Dunaju.

(Z današnjim dnem) pričenjamo priobčevati vrlo zanimiv podlistek o hrvaških razmerah. Nanj posebej opozarjamo svoje bralce.

(Vodstvo vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu) naznanja, da je obrok za razpisane ustanove in mesta plačujočih učencev vsled odloka dežel. odbora kranjskega podaljšan do 1. oktobra t. leta.

(Gradba novega poštnega poslopja) ugodno in naglo napreduje. Pretekle dni odstranil se je stari

zid prejšnje Luckmanove hiše, in zdaj kaže se nad temeljem že 2 metra visok zid nove stavbe. Kakor je videti že sedaj, bode dvorišče za vožno pošto in promet nekam tesno.

(Aljažev stolp na Triglavu.) Danes zjutraj se je odpeljal g. A. Belec iz St. Vida z dvema delavcema na Dovje, od koder se še danes poda v spremstvu č. g. župnika Aljaža na Triglav, da tam postavi stolp, ki smo ga že omenjali v našem listu. Zvečer prenočé v Dežmanovi koči in jutri v sredo zjutraj odrinejo na delo. V sredo popoldne bo že stal stolp na očaku slovenskih gorá. Bog daj lepo vreme.

(Kranjska gimnazija.) V roke nam je došlo „Izvestje c. kr. državne gimnazije v Kranju za šolsko leto 1894/95“. Na prvem mestu nahajamo obširen znanstven spis v latinskem jeziku iz peresa profesorja V. Koruna: „Quaestiones de epistula Saphus ad Phaonem“. — Otvorjena sta bila letos dva najnižja razreda. Poučevali so štirje učitelji. Koncem šolskega leta je bilo 135 učencev: 79 v prvem, 56 v drugem razredu; med njimi je bilo 34 odličnjakov, s prvim redom 71, s ponavljalnim izpitom 12, z dvojko 15, s trojko 1 in 2 neizprašana zaradi bolezni. V prvem razredu sta bila tudi dva Korošca, oba odličnjaka. Vspeh je bil torej jako ugoden. Šolnine so vplačali učenci 870 gld., ustanove, ki so jih vživali, so iznašale 634 gld. 63 kr. Že prvo leto svojega obstanka je pokazala mlada gimnazija, da bo imela dovolj življenjske moči: mnogo učencev in tudi mnogo podpore. Kranjski meščani in tudi drugi plemeniti mladino ljubi po Gorenjskem vedó ceniti pomen tega zavoda za našo prihodnost. Gimnazijsko vodstvo je ustanovilo „Podporno zalogo“ za dijake in kmalu so jeli prihajati darovi od vseh strani. Prvi donesek je poslal neimenovan župnik z Gorenjskega. Sploh se je pri tem odlikovala požrtvovalna duhovščina. Posebna hvala za to gre preč. gospodu dekanu A. Mežnarcu, ki je pri vlaški dekanijski konferenciji zbranim gospodom toplo priporočil kranjsko gimnazijo, in sicer ne brez vspeha, kakor svedoči zapisnik darovalcev za „Podporno zalogo“ na str. 52. in 53. Meščani so ustanovili tudi „dijaško kuhinjo“, v kateri je dobivalo 22 revnih učencev hrano opoldne in zvečer. Vrhu tega je vživalo mnogo dijakov znatne podpore po dobrotelnih zasebnikih. Naj bi ti viri ne usahnili tudi v prihodnjem šolskem letu, ko bo število dijakov še večje in torej potrebe tudi večje! Vseh bo nad 200 v dveh vzporednih razredih, katera je visoki c. kr. deželni šolski svet že dovolil in v drugem in tretjem.

(V Trnovem na Notranjskem) se je v zavodu „ubozih šolskih sester de Notre Dame“ zvršilo šolsko leto 30. julija z božjo službo in šolsko preskušnjo. Zbralo se je bilo mnogo poslušalcev; posebno mater, katere imajo v šoli svoje hčerkе, smo dokaj opazili. Deklice vsih štirih razredov so v raznih predmetih prav dobro odgovarjale. Poslušalci so bili z vsem, kar so videli in slišali, zelo zadovoljni. Deklice so tudi pele in deklamovale. Posebno ginljiv je bil zadnji govor, v katerem se je bolj odrastla deklica poslavljala od zavoda, ter mnogim dobrotnikom srčno zahvaljevala. Povdarjala je mlada govornica, da obhajamo danes v prvič to lepo slovesnost v krasnem novem šolskem poslopju, katero je bilo lanske jeseni dovršeno. Zahvalila se je deklica presvitlemu cesarju, kateri so tudi to delo z lepim darom podpirati blagovolili. Izrazila je hvaležnost premilostnemu knezoškofu, kateri so našemu zavodu od prvega začetka do danes zaščitnik in dobrotnik. Omenila je gospó vesoljno prednico reda ubogih šolskih sester „de Notre Dame“, katera je toliko žrtvovala, da se je sezidati moglo tako lepo šolsko poslopje. Kakor vedno, tako se je tudi sedaj skazal ustanovnik samostana, gosp. Valenčič, blagodušnega podpornika novi šoli, kateri je daroval zgradbi lepo svoto denarja. Tako se je govornica vsem dobrotnikom, kakor tudi gosp. katehetu in učiteljicam gorko zahvalila, ter obljubila, da se hočejo gojenke vsem hvaležne skazati s tem, da bojo v življenju zvesto spolnovale lepe nauke, katere so tukaj prejele. — V stranski sobani je bila razstava ročnih del; nad 500 reči je bilo tukaj razstavljenih, lepih in umetnih, pa tudi priprostitih in praktičnih. Všeč nam so bile s svilo in zlatimi nitmi vezene podobe svetnikov, vgajale so nam mizne preproge in blaznice za na-

slanjače, katere so izdelale deklice iz bolj premožnih hiš, a z večim veseljem smo gledali lepo izdelane srajce in razno perilo, volnene zimske rute in druge koristne predmete. Po pogovoru, da „krpa grad drži“ so se deklice učile posebno spretno krpati in popravljati poškodovano obleko. Tudi takih lepo zakrpanih in popravljenih oblačil je bilo nekaj na razstavi. Vesele in zadovoljne so zapustile matere sobo, kjer so toliko lepega in koristnega vidile. — Solarie je bilo v štirih razredih 180; nekaj v ponavljalni šoli, in 30 gojenk, katere so v samostanu stanovale. Od teh bo letos nekaj zapustilo ustav; zatoj bodo častite redovnice nekoliko novih sprejeti zamogle. Stariši, kateri želijo svoje hčerkе izročiti v vzgojo trnovskemu samostanu, naj se blagovolijo skoraj oglasiti, ker število deklic, katere se bojo zamogle sprejeti, je majhno. — Tako se je naš ustav, ki je pred nekaj leti jako skromno in pohlevno začel delovati, vsestransko razširil in utrdil, da sedaj plodno deluje v velik prid naši mladini. x y.

(Na Brezovici) pri Ljubljani praznovala je 4. m. t. vsa fara prelep praznik. Čez mnogo let je doživela veselje, da je v domači cerkvi stopil domač nadepoln mladenič pred oltar in daroval Bogu prvo sv. daritev — g. Valentin Remskar. Cerkveno petje so oskrbeli novomašniku tovariši, ljubljanski bogoslovci, govoril mu je preč. g. kanonik in dekan Flis. Čisto veselje je sijalo z obraza vsem mnogoštevilnim vdeležencem. Ubrano petje je zlasti povzdigovalo svečanost, posebno ginljivo so peli nedolžni otroci, deklice — družice, venčane z belimi cveticami. Le to je žalostilo zbrane svate, da je ob istem času ležala na mrtvaškem odru sosedá, pridna in spoštovana, katera se je že dolgo veselila nove maše. Svečana obleka, katero si je naredila za veseli praznik, bila ji je mrtvaško oblačilo. Daj Bog ranjki srečno večnost, gospodu novomašniku pa še mnogo srečnih let plodnega delovanja v vinogradu Gospodovem!

(Šolske zadeve.) Kakor je znano, je mestna občina kupila od kranjske stavbinske družbe jedno izmej hiš ob cesti na Rožniku, za 30.000 gld., drugo poleg nje pa vzela v najem za 3000 na leto. Obe bodele uporabili se za šolske namene, s tem, da bode ta mestni šolski svet in občina nastanili notri mestno nemško deško in dekliško ljudsko šolo. Poslopji morata biti do jeseni primerno prezidani in izgotovljeni, predno se prične notri s poukom.

(Radi zasramovanja vere in cerkvenih obredov) povodom izleta v Dolnice, katerega so se udeležili ljubljanski socijalisti in njih somišljeniki, pričela se je preiskava pri tukajšnjem c. kr. dež. sodišču, katere vodi gosp. dr. Babnik. Včeraj in danes je bilo poklicanih mnogo teh klevetnikov v zaslišanje na Zabjek.

(Predovičeva svinjoreja v Udmatu) šteje sedaj okolu 700 prašičev domače in hrvatske pasme in sme lastnik biti z uspehi kaj zadovoljen. Poslopje tega krmišča je kaj praktično urejeno, tako oddelki za kopanje, kakor tudi podstrešni oddelki, kjer se žival — ločena po rodu — čez noč nahaja. Tako vrejena svinjoreja je vredna posnemanja, ker je trud obilo poplačan.

(Utonil je) včeraj popoldne ob 2. uri 9letni Alojzij Dolžan iz Viča, ko se je kopal v Glinci. Mrtvo truplo je čez jedno uro po nesreči neki laški delavec potegnil iz vode.

(Iz Prage), 28. julija. Velikost škode v Mostu je telegrafično znana; znaša le škoda na realitetah nad dva milijona. Tudi rudnik je utrpel grozno škodo, vgreznila se je hiša z blagajno vred, v kateri je bilo okrog pol drugi milijon goldinarjev. Med ponesrečenci je velika beda, in o pomožnem odboru se govori, da je pristransk. Odborniki trdijo, da je vzrok katastrofe premogovo gibanje, peščena tla, na katerih Most stoji. Splošno mnenje pa je, da so kopali premog v prepovedanih krajih. Premogarji, ki so tu delali več kot dvajset let, so rekli: inženir nam je pravil, le še malo in moremo iti k Sieglu na plzenjsko pivo. Sieglu hotel se je vgrezniti prvi. Če sodimo po tem, je tedaj zakrivilo katastrofo brezvestno kopanje, „raubbau“. — Amerikanskega duhovnika, o kojega zaporu sem pisal, so že izpustili. Ovadil ga je njegov sovražnik, a ovajeni je izpričal svojo nedolžnost. — Veleposestniki v budjeviškem kraju so izvolili za poslanca grofa Bogomila Clam-Martinica.

(Brno), 28. julija. Brnski nemški omladinisti so dobili kazen: Duchoslav 4 mesece, Huber 5, Gottwald in Mortinger po 7 mesecev. — Umrli je tkalec in posestnik, član več narodnih društev g. Janez Hlávka, zapustivši več tisoč za dobrodelne in narodne namene. Pri njegovem pogrebu se je splasil konj, vrgel jezdeca pred prihajajočim vlakom, njega je vlak zasail in hudo ranil. Živinozdravnik ga je takoj ustrelil. Konj je imel vrednost 1600 gld. — V Uher. Hradišču se je ustrelil prof. Jos. Pokorny. Kot vzrok samomora so navajali slabo denarno stanje, a to se ne potrjuje. — „Lid. Nov.“ ne morejo pustiti pri miru nobenega poštenega človeka. Zdaj napadajo učitelje, češ: nikjer drugje bi ne bilo možno, da bi bilo med učitelji toliko odpadnikov, vladnih častilcev in klerikalnih govornikov, kakor v nezdravih razmerah naše dežele. Ni čuda, da „Lid. Nov.“ žalujejo radi tega, ker učitelji so pri volitvah dobri agitatorji. — 15. avg. pojdejo Moravani v narodni noši na razstavo, da predočijo posamezna dejanja svojega življenja. Oglasiti se je treba pri narodopisnem odboru za Moravsko.

(Velika tatvina) se je zvršila dne 3. avgusta v avgustinski cerkvi v Rimu. Ko je šel namreč o. Celestin zjutraj v cerkev, je opazil, da so ukradene vse dragocenosti pri čudodelni podobi Matere Božje. Takoj na to je zaprl o. Celestin cerkvena vrata in klical na pomoč. Na njegov klic prihitelim ljudem se je posrečilo dobiti tatu še v cerkvi. Vrednost ukradenih dragocenostij znaša 50.000 lir.

(Sreča v nesreči.) Iz nižje Avstrijskega se poroča 28. m. m., da je udarila strela v neko hišo, in sicer ravno v posteljo, koder sta spala dva majhna otroka. Prestrašeni stariši naglo privzdignejo otroka in kako se razvesele, ko vidijo, da sta popolno nepoškodovana. Strela je zažgala postelj ter šla ravno med otrokoma v tla. Hiša je popolno pogorela. Očividno je, da je varoval otroka zvesti angelj varuh.

(Z nožem je napadel) Jurij Zevnik, delavec iz Drulovka pri Kranju pri P. Majdiču v Kranju službujočega 20letnega delavca Ivana Dagarina, ko se je ta 1. t. m. zvečer vračal domov. Vsekal mu je več nevarnih ran. Zločinca so že prijeli in izročili sodišču.

(Policijska kronika.) Od 4. do 5. t. m. dopoludne prišla je mestna policija ljubljanska 11 oseb, namreč: 9 zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru, 1 zaradi prestopka lahke telesne poškodbe in 1 zaradi pregreška po § 45. vojnega zakona, in sicer je bil zaradi tega pregreška prijet 18letni Pavel Jurič iz Poljan, ker je hotel brez oblastvenega dovoljenja odkuriti jo v Ameriko. Aretovan je bil nadalje delavec Jože Verinassi, ker je sodelovca Evgena Falopin s kamnom, katerega je na poslednjega zagual, lahko telesno poškoval. Policijsko službo je opravljalo ta dan 84 mož. O kaki poskušeni ali izvršeni tatvini ni došla v tem času policiji nobena ovadba.

Društva.

(Za slovensko šolo v Velikovecu) so od 20. junija do 20. julija t. l. darovali: Uredništvo in upravnistvo Mira 464 gld. 05 kr.; dve domoljubne gospe iz Tržiča, vsaka 20 gld. — Sl. uredništvo Slovenčevu nam je poslalo 42 gld. 50 kr.; 32 gld. 50 kr. nam je nabralo sl. uredništvo Danice, 5 gld. je daroval vlč. g. Anton Sednik, župnik pri sv. Duhu v Ločah na Štirskem, 5 gld. pa neimenovan domoljub. Dalje so darovali: Preč. g. Peter Urh, inful. prošt v Novem mestu 20 gld.; „veselo omizje“ na Trati nad Poljanami, 6 gld.; gosp. Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjem Gradu, 5 gld. 20 kr., 3 gld. 10 kr. nabranih pri zborovanju sl. gornjegrajskega učiteljskega društva in 2 gld. 10 kr. v veseli družbi Gornjegrajev v Bočni; vlč. g. Anton Kukelj, župnik v St. Juriju pri Kranju, 2 gld. in vlč. gosp. kurat Lovro Rožman 2 gld. Bog povrni darovalcem! Zivelci nasledniki!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telegrami.

Dunaj, 5. avgusta. Danes se je vršil pogreb nadvojvode Roberta Ferdinanda v navzočnosti toskanskega nadvojvode Ferdinanda, nadvojvode Leopolda Ferdinanda in več drugih odličnjakov. Truplo pokojnikovo se je položilo v rodbinsko rakev v kapucinski cerkvi.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Išl, 5. avgusta. Danes sta došla v Išl rumunski kralj in kraljica ter imela na kolodvoru daljši pogovor z zunanjim ministrom grofom Goluhowskijem.

Išl, 5. avgusta. Nadvojvoda Viktor Ludvik in nemški poslanik grof Eulenburg sta danes dospela v Išl.

Išl, 6. avgusta. Cesar je obiskal danes dopoldne rumunskega kralja in kraljico. Poleg cesarja sta bila pri rumunskem kralju tudi zunanji minister Goluhovski in nemški poslanik Eulenburg.

Zagreb, 5. avgusta. V današnji seji občinskega zastopa je župan uradno naznamil, da obišče vladar zagrebško mesto. Ta vest se je z navdušenimi „Živio“-klici vzela na znanje.

Budimpešta, 5. avgusta. Kakor se poroča, bodo še le v jeseni imenovani novi člani magnatske zbornice.

Sredec, 5. avgusta. Nasproti mnogim poročilom, ki trdijo, da je metropolit Klement objavil vse vspehe svojega odposlanstva v Petrograd, se trdi v merodajnih krogih, da on čaka prihoda kneza Ferdinanda in da bo temu razodel najvažnejše zadeve. Metropolit pričakuje kneza že prihodnji teden.

Bruselj, 5. avgusta. V tukajšni hranilnici je vkradel do sedaj neznani tat svoto 180.000 frankov.

London, 5. avgusta. Angleško-armenska zveza je dobila poročilo iz Carigrada, da je ukazal lord Salisbury angleškemu poslaniku zahtevati, naj se brezpogojno oprostite oni armenski ujetniki, ki so sicer krivi kakega političnega prestopka, vendar pa niso bili po sodnijskem pravu obsojeni. Dalje mora zahte-

vati poslanik v imenu angleško-armenske zveze, da se takoj imenuje in nastavi evropski nadkomisar z močjo podkralja, ki bo oskrboval v sultanovem imenu krščanske pokrajine, ker turška vlada ni zmožna varovati svojih podložnikov. Komisar naj bi bil odgovoren za svoje poslovanje jedino le evropskim državam.

London, 5. avgusta. Iz Shanghai-ja se poroča, da so pri napadu v Ku-Čing-u umorili deset angleških podložnikov in sicer so tri zažgali, ostale umorili z meči. Ranjenih je tudi več otrok.

Teheran, 5. avgusta. V Fābris je nastalo veliko pomanjkanje kruha, in vsled tega vlada med prebivalstvom splošna nezadovoljnost. Včeraj so se vršili veliki nemiri. Vojaki so baje umorili 20 oseb. Ruski glavni konzul je obljubil delati na to, da se krušne cene naglo znižajo.

Tuji.

4. avgusta.

Pri **Stonu**: Horias, Pongratz, Philipp, Brunner, Pekarek z Dunaja. — Margheri z Novoga Mesta. — Biagosch iz Berlina. — Modrijan iz Pulja. — Tannenberger z Reke. — Gross, Montigny iz Grada. — Mulnar z Reke. — Robler iz Železnikov. — Scherhel, Vurkele z Gornjega Grada. — Böckmann iz Gorice. — Kroflič iz Kočevja. — Bernstein iz Slavonije. — Possek iz Poglet-a. — Pauli, Brüll, Schild, Gostiša iz Trsta. — Reznicek iz Monakovega.

Pri **Malicu**: Giebner, Lorenc, Mecozzi, Bober, Tandler, Klarenbach z Dunaja. — Kopač iz Spljeta. — Komljanec iz Škocijana. — Meraviglia, Longia iz Grada. — Ulm iz Klagenfela. — Laurič, Cora iz Trsta.

Pri **Lloydu**: Latzer, Kuhn, Stipper iz Grada. — Rosina, Petsche, Vilar, Benčina, Žebre, Wigele iz Starega Trga.

Pri **Južnem kolodvoru**: Henkel iz Monakovega. — Gačnik iz Aleksandrije. — Rube iz Zagreba.

Pri **avstrijskem caru**: Polanc iz Št. Jerneja. — Povše iz Mokračev.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah v mm.
5	9. zvečer	731.4	14.3	brezv.	jasno	
6	7. zjutraj	733.6	11.5	sl. sevzh.	megla	13.8
	2. popol.	732.3	24.7	m. jzah.	skoro jasno	

Srednja večerajna temperatura 15.6°, za 3.4° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Iv. Kerničarja z Visokega posestvo (1632 gld.) in pritiklina (50 gld.) dne 12. avgusta in 16. sept. v Kranju.

Iv. Lipovica iz Prigorice posestvo (5040 gld.) dne 9. avg. in 30. avg. v Ribnici.

J. Pretnarja iz Lesce (terjatev 585 gld.) posestvo (3483 gld. 80 kr.) dne 9. avg. in 13. avg. v Radovljici.

Fr. Kalana iz Zatreznice (terjatev 18 gld.) posestvo 4459 gld.) dne 16. avg. in 20. sept. v Radovljici.

Marije Spreizer s Strašnega Vrha zemljišča (981 gld.) dne 3. sept. in 4. okt. v Črnomlju.

Petra Majerla iz Dola zemljišča (1443 gld. 50 kr.) dne 3. septembra in 4. oktobra v Črnomlju.

Jan. Kočevarja iz Želebeja (terjatev 140 gld.) posestvo (625 gld.) dne 17. avg. in 19. sept. v Metliki.

Matija Gorišek

sobni slikar

na Rimski cesti 8, III. nadstropje,

oskrbuje

slikanje sôb

po najnovejših uzorcih, zelo trajno, lepo in najcenejše. 466 4-3

Najboljše

zidarske čopiče,
hišne fasadne barve
in mavec (Gyps)

dobi se pri

Adolfu Hauptmann-u
v Ljubljani. 451 6-4

Hiša v Ljubljani

Študentske ulice št. 9 na prodaj
za 4700 gld. v obrokih, letna zakupnina 360 do 400 gld. brutto, od potresa popolnoma nepoškodovana. — Poizvedbe pri dr. Papežu, Križevski trg št. 4. 447 6-6

Delavke

od dopolnjenega 14. leta in višje starosti

vsprejmó se takoj

za odbiranje papirja. — Pismene ponudbe pošljejo naj se ravnateljstvu papirnice v Gratwein-u pri Gradcu na Štajerskem. 472 3-2

Kovertes firmo
Katoliška Tiskarna
po nizke ceni.

Št. 6922.

Razpis.

457 3-3

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu, z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom, izpraznjenih je

osem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1895/96, katero se prične 4. novembra t. l. Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari. Čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim vspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in poduk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in

2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 20. avgusta 1895

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 16. julija 1895.

Dunajska borza.

Dne 6. avgusta.			Dne 5. avgusta.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	100	gld. 95	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld. 50	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	145	—
Skupni državni dolg v srebru	101	05	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	50	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	50
Avstrijska zlata renta 4%	123	40	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	50	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	30	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100	—	Salmove srečke, 40 gld.	70	—
Ogerska zlata renta 4%	122	95	Tisine srečke 4%, 100 gld.	145	75	St. Genois srečke, 40 gld.	72	50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100	—	Dunavske vpravne srečke 5%	130	50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1073	—	Dunavsko vpravno posojilo l. 1878	109	—	Ljubljanske srečke	23	—
Kreditne delnice, 160 gld.	399	75	Posojilo goriškega mesta	112	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	168	—
London vista	121	40	4% kranjsko deželno posojilo	99	25	Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v. 3565	—	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	35	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	90	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	555	—
20 mark	11	86	Prijoritete obveznice državne železnice	225	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110	25
30 frankov (napoleonor)	9	62	„ „ južne železnice 3%	170	20	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77	50
Italijanski bankovci	45	75	„ „ južne železnice 5%	132	—	Montanska družba avstr. plan.	93	70
C. kr. cekini	5	72	„ „ dolenskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168	50
						Papirnih rubljev 100	129	75

Nakup in prodaja

bankovstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasniti v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.